

یک بیماری حاد تب دار و خونریزی دهنده است که از طریق گزش کنه و یا تماس باخون، ترشحات یالاشه دام وانسان آلوده منتقل می شود. بیماری اولین بار درسال ۱۹۴۴ در کریمه اوکراین شایع و موجب مرگ ۲۰ نفرشد و در سال ۱۹۵۶ در کنگو(آفریقا) نیز مشاهده و در نهایت بیماری تب خونریزی دهنده کریمه کنگو نام گرفت. درایران برای اولین بار در سال ۱۹۷۰ مشاهده گردید. این بیماری درانسان با توجه به شدت آن می تواند تا ۳۰٪ مرگ و میر و شیوع بالا در صورت عدم رعایت اصول بهداشتی و پیشگیری را به همراه داشته باشد.

عامل بیماری

عامل این بیماری ویروسی از گروه آریووایروس از جنس نایروویروس ها می باشد که شایع ترین ناقل این بیماری کنه هیالوما می باشد و حیواناتی از قبیل گاو، گوسفند، بز، شترمرغ و خرگوش به عنوان مخزن این بیماری (کنه) مطرح می باشد.

اپیدمیولوژی

ویروس عامل بیماری از طریق کنه(گزش، یا له کردن آن)، تماس مستقیم با خون و ترشحات بیمار و لاشه حیوان آلوده (گوشت واحشاء) قابل انتقال می باشد.

علائم بالینی و دوره کمون

دوره کمون بیماری از ۳ تا ۱۳ روز می تواند باشد، معمولاً" علائم خونریزی در روزهای ۳ تا ۶ بیماری مشاهده می شود.

علائم عمومی بیماری

- ناخوشی عمومی
- تب و لرز
- بدن درد
- سردرد
- پرخونی چشم و حلق و سروگردن
- تهوع و استفراغ
- دل درد و اسهال
- ترس از نور و حساسیت به نور
- کاهش ضربان قلب و کاهش فشارخون
- کاهش سلولهای خونی
- خونریزی در نتیجه اختلال انعقادی داخل عروقی به شکلهای مختلف از طریق خونریزی ازبینی، خون در ادرار، ملنا یا خون در مدفوع، خونریزی زیر پوستی و...

تشخیص

آزمایش خون در سه نوبت به فواصل ۵ روز و انجام سرولوژی و تست PCR

درمان

- تصحیح نواقص آب والکترولیتها
- تصحیح انعقادی از طریق تزریق خون تازه یا فاکتورهای انعقادی
- درمان تب و درد با تب بر(غیر از آسپیرین) استامینوفن داروی مناسبی است.
- درمان دارویی ضد ویروسی ریبویرین

پیشگیری و مراقبت

- اجتناب از خونگیری های غیر ضروری
- جداسازی بیماران (ایزوله تماسی و قطره ای)
- استفاده از وسائل حفاظتی (دستکش، عینک، ماسک، گان، کلاه، چکمه یا کفشهای روبسته)
- مبارزه با کنه بومی شده در دامداریها
- استفاده از وسائل حفاظتی در افراد در معرض خطر
- گزارش سریع موارد مشکوک یا مبتلا به مرکز بهداشت و سوپروایزر
- اجتناب از جابجایی بیمار

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

تب خونریزی دهنده کریمه

کنگو (CCHF)

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده

طاهره بخشنده- کارشناس ارشد آموزش پزشکی
افسون توفیق- کارشناس ارشد پرستاری

تایید کننده

دکتر محمد علی داور پناه - متخصص بیماریهای عفونی

منابع

راهنمای کشوری مبارزه با بیماری تب کریمه کنگو
وزارت بهداشت و آموزش پزشکی

تابستان ۱۴۰۴

EDU-PT-333/A

گروههای در معرض خطر

- دامداران و چوپانان
- قصابان و سلاخان
- کارکنان مراکز درمانی (پزشک، پرستار، پرسنل آزمایشگاه، خدمات و...)
- دامپزشکان و کارکنان کشتارگاهها

- در صورت تماس نزدیک با خون و ترشحات فرد یا حیوانات آلوده و یا آلوده شدن با سوزن فرد مبتلا یا مشکوک، تماس با سوپروایزر کنترل عفونت و متخصص عفونی گرفته شود.
- شستشو و ضدعفونی دستها قبل و بعد از هر تماس با بیمار و وسایل اطراف وی مهمترین راه پیشگیری از انتقال و انتشار بیماری می باشد.
- با توجه به اینکه ویروس نسبت به سرما و گرما و مواد ضدعفونی حساس می باشد، شستشو و ضدعفونی مکرر سطوح و وسایل با محلول ۱٪ کلر، نگهداری گوشت به مدت ۲۴ ساعت درسرما (یخچال-فریزر) قبل از قطعه قطعه کردن و بسته بندی و استفاده از دستکش زمان خرد کردن گوشت در رفع آلودگی و پیشگیری از انتشار آن مهم می باشد.